

Position paper College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Ctgb) t.b.v. Rondetafelgesprek Glyfosaat d.d. 4 oktober 2023

Rondetafelgesprek Glyfosaat; blok 1: gezondheid

Het [Ctgb](#) is de Nederlandse toelatingsautoriteit voor gewasbeschermingsmiddelen en biociden. Als zelfstandig bestuursorgaan (ZBO) is het Ctgb onafhankelijk in zijn oordeelsvorming en neemt besluiten over de toelating van middelen, gebaseerd op wetenschappelijke data, binnen het wettelijke kader. Het Ctgb heeft een adviserende rol waar het gaat om de standpuntbepaling over de goedkeuring (of verlenging daarvan) van werkzame stoffen op Europees niveau, zoals glyfosaat. Het Ctgb adviseert; de bewindspersoon bepaalt het Nederlands standpunt.

Het Ctgb hecht veel waarde aan de kwaliteit van zijn advisering en besluitvorming en laat zich daarom periodiek onafhankelijk beoordelen door een Internationale Visitatiecommissie. Ook worden we eens in de vijf jaar getoetst middels de ZBO evaluatie en zijn we ISO gecertificeerd.

De goedkeurings- en toelatingsprocedure voor gewasbeschermingsmiddelen

Gewasbeschermingsmiddelen bevatten werkzame stoffen. Deze werkzame stoffen moeten eerst op Europees niveau zijn goedgekeurd voordat zij in een gewasbeschermingsmiddel mogen worden gebruikt. Gewasbeschermingsmiddelen mogen pas op de markt worden gebracht en gebruikt als een toelatingsautoriteit -in Nederland het Ctgb-, daarvoor een toelating heeft afgegeven. Deze tweetraps-procedure is vastgelegd in Europese regelgeving.

Aan een besluit tot goedkeuring of toelating gaat een strenge beoordelingsprocedure vooraf. Stoffen en middelen worden periodiek herbeoordeeld, zodat zij aan nieuwe wetenschappelijke inzichten kunnen worden getoetst. Voor meer informatie over deze procedure verwijs ik u naar het [position paper](#) van het Ctgb voor het rondetafelgesprek Gezond gewassen en gezonde bodem van januari 2022.

Herbeoordelingsprocedure glyfosaat

Glyfosaat is een in de EU goedgekeurde werkzame stof. Het werkt tegen onkruiden en wordt gebruikt binnen en buiten de landbouw. In Nederland zijn op dit moment 30 gewasbeschermingsmiddelen op basis van glyfosaat toegelaten; alleen voor professioneel gebruik. De goedkeuring van glyfosaat loopt tot 15 december 2023.

Op dit moment loopt de herbeoordelingsprocedure voor glyfosaat en moet een besluit worden genomen of de goedkeuring kan worden verlengd of niet. Dit besluit is aan de Europese Commissie, na consultatie van de lidstaten in het permanent comité SCoPAFF. De Commissie baseert zich voor dit besluit op de uitkomsten van de risicobeoordeling, zoals in juli gepubliceerd door [EFSA](#), en de gevaarsclassificatie door ECHA.

De periodieke herbeoordeling van glyfosaat is gestart in 2019 en is uitgevoerd door vier lidstaten: Frankrijk, Zweden, Hongarije en Nederland, gevolgd door een collegiale toetsing (peer review) door EFSA en alle overige lidstaten. Onderdeel van deze procedure was een openbare consultatie waarin iedereen informatie of standpunten naar voren kon brengen; deze zijn meegenomen in de herbeoordeling. De beoordeling omvat 2400 studies, waarvan ca. 800 afkomstig uit openbare literatuur.

Conceptvoorstel Europese Commissie tot verlenging goedkeuring glyfosaat

De Europese Commissie stelt in een conceptvoorstel voor om de goedkeuring van glyfosaat te verlengen voor 10 jaar. De Commissie geeft aan dat ECHA glyfosaat niet classificeert als kankerverwekkend, mutageen, hormoonverstorend of reprotoxisch (de gevaarsgebaseerde afwijzingscriteria) en dat EFSA geen kritieke zorgpunten heeft geconstateerd. Er zijn wel drie open punten, die volgens de Commissie in de middelherbeoordelingsprocedure kunnen worden geadresseerd. EFSA brengt ook enkele andere punten onder de aandacht, zoals effecten op het microbiom (het stelsel van micro-organismen in de darm van mens of dier) en indirecte effecten op de biodiversiteit. De Commissie heeft acht voorwaarden voor de lidstaten opgenomen, waarmee zij rekening moeten houden in de (her)beoordeling van glyfosaathoudende gewasbeschermingsmiddelen. De Commissie beoogt daarmee te borgen dat lidstaten alleen toepassingen toelaten waarvan is aangetoond dat deze veilig zijn voor mens, dier en milieu conform het daarvoor gestelde kader.

Proces advisering Ctgb aan minister van LNV

Het Ctgb is op moment van schrijven nog in afwachting van het definitieve voorstel van de Europese Commissie over de verlenging van de goedkeuring van glyfosaat. Als dat beschikbaar is, dan zal het Ctgb hierover advies uitbrengen aan de minister van LNV. Op grond van de conclusie van EFSA en het conceptvoorstel van de Europese Commissie ligt het in lijn der verwachting dat het Ctgb de Minister van LNV zal adviseren dat hij op wetenschappelijke gronden positief kan oordelen over een voorstel van de Europese Commissie om de goedkeuring van glyfosaat te verlengen. Het is vervolgens aan de minister van LNV om het Nederlands standpunt over het voorstel te bepalen. De minister informeert vervolgens de Kamer over het voorgenomen standpunt en de wijze waarop het advies van het Ctgb daarbij is betrokken.